

Birliğinizin üyeleri için dışarıdan temin edeceği fenni yem vb. ürünlerin alımında katma değeri vergisi ödenip ödenmeyeceği ve bu ürünlerin üyelerinize satışı nedeniyle düzenlenen faturada katma değeri vergisi hesaplanıp hesaplanmayacağı ile kurumlar vergisi

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.26.15.01-KVK-49-2-1-7
Tarih	09.04.2010

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIğI

ESKİŞEHİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIğI

VERGİ VE ANLAŞMALAR UYGULAMA MÜDÜRLÜđÜ

Sayı : B.07.1.GİB.4.26.15.01-KVK-49-2-1-7 09/04/2010

Konu : Kurumlar vergisi ve KDV

İlgide kayıtlı dilekçenizde, Birliğinizin üyeleri için dışarıdan temin edeceği fenni yem vb. ürünlerin alımında katma değeri vergisi ödenip ödenmeyeceği ve bu ürünlerin üyelerinize satışı nedeniyle düzenlenen faturada katma değeri vergisi hesaplanıp hesaplanmayacağı ile kurumlar vergisi ve katma değeri vergisi mükellefiyeti hususunda Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMASI YÖNÜNDEN

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinde kooperatifler kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmıştır.

Aynı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi ile de tüketim ve taşımacılık kooperatifleri dışında kalan kooperatifler belirli şartlarla kurumlar vergisinden muaf tutulmuş olup, bu şartlara ana sözleşmelerinde yer vermeyen ya da yer vermekle beraber bu şartlara fiiliyatta uymayan kooperatiflerin muafiyet hükümlerinden yararlanamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, 4631 sayılı Hayvan Islahı Kanununun 4 üncü maddesinde, "... ıslah, yetiştirme ve pazarlama amacıyla tüzel kişiliğe sahip özel hukuk hükümlerine tabi kooperatif nitelikli birlikler kurabilir. Bu birlikler merkez birliği şeklinde örgütlenebilir. Birlikler ihtiyaç duyulan yerlerde şubeler açarak çalışabilir. Birliklerin organları genel kurul, yönetim kurulu ve denetleme kurulundan oluşur. Bu Kanuna göre kurulan birlikler 24.04.1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulan kooperatiflere sağlanan her türlü vergi ve harç muafiyetinden aynı koşullarla yararlanırlar." hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, 4681 sayılı Hayvan Islah Kanunu kapsamında faaliyet gösteren Birliğinizin anasözleşmesinde;

- Sermaye üzerinden kazanç dağıtılmamasına,
- Yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesine,
- Yedek akçelerinin ortaklara dağıtılmamasına,
- Sadece ortaklarla iş görülmesine

dair hükümlerin bulunması ve bu kayıt ve şartlara da fiilen uyulması halinde 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde belirtilen ve kooperatiflere tanınan kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanması mümkündür. Ancak Birliğinizin, yukarıda belirtilen şartlara ana sözleşmesinde yer vermemesi ya da yer vermekle birlikte bu şartlara fiilen uymaması durumunda ise kooperatiflere ilişkin sözü edilen muafiyet hükümlerinden yararlanamayacağı tabiidir.

KATMADEĞER VERGİSİ UYGULAMASI YÖNÜNDEN

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu, aynı Kanunun 17 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde de genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasi partiler ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzel kişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, kamu menfaatine yararlı dernekler, tarımsal amaçlı kooperatifler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların; ilim, fen ve güzel sanatları, tarımı yaymak ıslah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetlerin katma değer vergisinden istisna olduğu hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında ise "Diğer kanunlardaki vergi muaflık ve istisna hükümleri bu vergi bakımından geçersizdir. Katma değer vergisine ilişkin istisna ve muafiyetler ancak bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir." hükmü yer almaktadır.

Buna göre, Birliğiniz Katma Değer Vergisi Kanununun 17 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan kurum ve kuruluşlar arasında olmadığından, tarımsal amaçlı faaliyet gösteren Birliğinizin dışarıdan temin edeceği fenni yem vb. ürünlerin alınması ve bedeli karşılığında üyelerinize tesliminin Katma Değer Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi gereğince Katma Değer Vergisine tabi olması gerekmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026